

Evropska listina o lokalnem mladinskem delu

Demokratična družba mora spodbujati izražanje mnenj mladih in njihovo aktivno participacijo v družbi. A to je mogoče le, če imajo mladi prostor, kjer lahko sami oblikujejo svoje agende. Prostor, v katerem s sovrstniki raziskujejo in oblikujejo svoja stališča ter razvijajo lastne interese in talente kot tudi svoj pogled na bodočnost. **Prostor, v katerem dobijo spodbudo in podporo za svoj nadaljnji razvoj veščin, odnosov in vrednot, ki jih kot posamezniki in državljani potrebujejo, da dosežejo svoj polni potencial.** Ta prostor je mladinsko delo, mladi¹ pa so in morajo vedno biti njegovi prvi deležniki.

Mladinsko delo je torej proces učenja, ne le za mlade, temveč za družbo kot celoto. Gre za obojestransko koristno naložbo. V družbi, ki si prizadeva za vključevalnost in družbeno povezanost, mladinsko delo igra pomembno vlogo.

Temeljni cilji mladinskega dela so zapisani v številnih pomembnih političnih dokumentih tako Evropske unije kot Sveta Evrope². Za razliko od teh dokumentov, ta listina ponuja konkretne smernice za doseganje namenov in ciljev iz teh dokumentov, še posebej glede vsega potrebnega za vzpostavljanje in ohranjanje kakovosti v lokalnem mladinskem delu.

Zamisel o listini je bila prvič predstavljena v deklaraciji na 2. evropski konvenciji o mladinskem delu, ki je potekala leta 2015 v Bruslju. Namen je bil ustvariti skupno izhodišče za mladinsko delo. Na podlagi te deklaracije je 22 nacionalnih agencij, ki upravljajo program Erasmus+ na področju mladine, skupaj s svojimi partnerji začelo strateški projekt sodelovanja Erasmus+ Europe Goes Local³. Listina je eden od osrednjih rezultatov tega projekta. Pripravljena je bila v okviru vseevropskega posvetovalnega procesa, v katerega je bil vključen širok krog deležnikov na vseh ravneh, vključno s predstavniki vlad, občinami, nevladnimi organizacijami, mladinskimi organizacijami in mladinskimi sveti, krovnimi organizacijami ter številnimi drugimi.

Gre torej za dokument, ki ga je za svojega vzel evropski sektor mladinskega dela in zadeva vse, ki so dejavni na področju mladinskega dela in ga želijo izboljšati, od oblikovalcev politik do mladinskih delavcev in mladih.

Namen te listine je prispevati k nadaljnjemu razvoju lokalnega mladinskega dela. To dosega z opredelitvijo, katera načela naj ga vodijo in kako naj bodo oblikovani njegovi različni vidiki, da se zadosti tem načelom.

Listina torej predstavlja skupno evropsko platformo za potreben dialog o mladinskem delu. Oblikovana je kot prosto dostopen kontrolni seznam, ki lahko deležnikom služi pri razpravah o morebitnih potrebnih ukrepih za nadaljnji razvoj mladinskega dela, in kot takšna zagotavlja, da se ne izpusti nobenega vidika in da se mladinsko delo izvaja kar najboljše in najbolj učinkovito. Na listino je zato treba gledati kot na celoto, različne točke pa niso naštetje po pomembnosti, temveč v logičnem zaporedju.

Mladinsko delo zaznamuje njegova bogata raznolikost, ne le v praksi, ampak tudi v načinu organiziranosti, upravljanja in financiranja. Četudi se velika večina mladinskega dela začne in izvaja na lokalni ravni, so različni akterji na različnih ravneh odgovorni za različne vidike, ki so naštet v tej listini. Nihče od njih ne more sam izpolniti vseh njenih zahtev, nihče pa se tudi ne more izogniti odgovornosti.

Z namenom spodbujanja razprav o uporabi listine v različnih lokalnih okoljih jo spremlja spletni nabor orodij Changemakers' kit, namenjen podpori razvojnih procesov, ki ponuja usmerjevalna vprašanja, referenčne dokumente, primere dobrih praks in še veliko več.

¹ Mladi niso homogena skupina. Imajo različna ozadja, interese in ideje, lahko so organizirani ali ne, zaradi teh in drugih razlik, pa bodo imeli različne potrebe.

² Med temi dokumenti so:

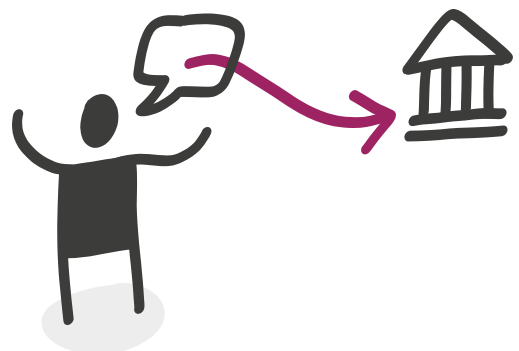
- Sklepi Sveta o prispevku kakovostnega mladinskega dela k razvoju, dobrobiti in socialni vključenosti mladih (2013/C 168/03),
- Priporočilo CM/Rec(2017)4 Sveta Evrope o mladinskem delu,
- Sporočilo Komisije COM/2018/269 Angažiranje, povezovanje in opolnomočenje mladih: nova strategija EU za mlade.

³ Projekt je financiran v okviru aktivnosti mednarodnega sodelovanja (TCA) v programu Erasmus+.

- ★ temeljiti na prostovoljni udeležbi – na tem, da so mladi aktivni v mladinskem delu po svoji volji in motivaciji;
- ★ temeljiti in odgovarjati na potrebe, interese, ideje in izkušnje mladih, kot jih doživljajo sami, s čimer jim prinaša dodano vrednost in za njih atraktivne aktivnosti;
- ★ biti ustvarjeno, organizirano, načrtovano, pripravljeno, izvedeno in evalvirano skupaj z mladimi ali s strani samih mladih;
- ★ prispevati k osebemu in socialnemu razvoju mladih preko neformalnega in priložnostnega učenja;
- ★ stremeti h krepitvi odločanja mladih o sebi, lastni samostojnosti in dostopu do pravic;
- ★ imeti celosten pogled na mlade, se z njimi srečevati tam, kjer se nahajajo, kot posamezniki, ki so se sposobni opreti na lastne vire in potenciale ter družbo kot celoto;
- ★ spodbujati kritično razmišljanje in kreativnost, kot tudi človekove pravice, demokratične vrednote in aktivno državljanstvo;
- ★ aktivno vključevati in nuditi enake možnosti vsem mladim.

- ★ so oblikovane:
  - v okvirih in v skladu s temeljnimi načeli mladinskega dela;
  - v sodelovanju z vsemi relevantnimi deležniki, vključno z mladimi, ki imajo jasne vloge in pristojnosti ter so vključeni v vse faze oblikovanja smernic;
  - na podlagi relevantnih in najnovejših dognanj o potrebah, pravicah in interesih mladih ter novih raziskav in različnih oblik in metod mladinskega dela, ki jih je mogoče uporabiti za doseganje namenov in ciljev;
- ★ temeljijo na jasnih in merljivih kvalitativnih in kvantitativnih kazalnikih v povezavi z doseganjem ciljev glede participacije, vpliva in učenja mladih;
- ★ namenjajo ustrezna sredstva glede na zastavljene namene in cilje;
- ★ vključujejo jasne in politično (s strani lokalnih oblasti) sprejete lokalne namene in cilje ob spoštovanju avtonomije lokalnih nevladnih organizacij;
- ★ imajo jasna stališča glede širše perspektive mladinske politike na vseh ravneh, od lokalne do evropske, in se nanjo navezujejo.

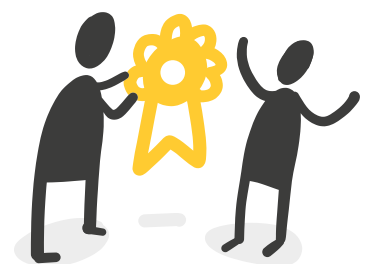
- ★ biti vzpostavljena v dialogu med vsemi relevantnimi deležniki;
- ★ preoblikovati namene in cilje v koherentne strategije in načrte;
- ★ opredeliti in vzpostaviti predpogoje in delovne procese, ki so potrebni za izvajanje kakovostnega mladinskega dela;
- ★ vključevati stalno izmenjavo informacij o načrtih in aktivnostih z drugimi lokalnimi, nacionalnimi in evropskimi akterji na področju mladih ter aktivno sodelovati tako znotraj sektorja kot z drugimi sektorji;
- ★ nuditi mladim svetovanje in dostop do širokega nabora prilagojenih informacij glede njihovih pravic in možnosti za udeležbo v različnih lokalnih, nacionalnih in mednarodnih aktivnostih;
- ★ spodbujati in podpirati mlade:
  - da se srečujejo navkljub vsem vrstam ovir in omejitev z namenom druženja, izmenjave izkušenj in idej, organiziranja, medsebojnega učenja in ukrepanja;
  - da so aktivni državljani in uporabljajo svoj vpliv v družbi, vključno s sodelovanjem v političnem odločanju;
  - da so odprti za svet ter se aktivno vključujejo v regionalno, nacionalno, evropsko in mednarodno mobilnost in sodelovanje;
- ★ skupaj z mladimi opredeliti učne cilje, ki jih dojemajo kot pomembne za svoj osebni in socialni razvoj;
- ★ dokumentirati in zagotavljati vidnost rezultatov neformalnega in priložnostnega učenja mladih, tj. znanj, veščin, odnosov in vrednot, ki so jih dosegli preko mladinskega dela, ter tako podpirati potrjevanje pridobljenih kompetenc;
- ★ mladinskim delavcem nuditi ustrezne informacije, izobraževanja, usposabljanja in podporo, ki je ustrezna in prilagojena lokalnim potrebam, ter spodbuja in podpira stalen razvoj njihovih kompetenc.

- ★ delovati znotraj jasnega etičnega okvira, ki temelji na zgoraj opredeljenih načelih, Splošni deklaraciji človekovih pravic, Deklaraciji OZN o otrokovih pravicah in Evropski konvenciji o človekovih pravicah;
- ★ svoj zagon in motivacijo črpati iz želje podpirati mlade pri njihovem osebem in socialnem razvoju;
- ★ ustvarjati spodbudno okolje, v katerem vlada zaupanje in je aktivno vključujoče, mlade opolnomoči in jih družbeno angažira, je ustvarjalno in varno, zabavno in resno, igrivo in načrtovano;
- ★ prepoznavati potrebo in iskati načine za:
  - vključevanje mladih v vse korake načrtovanja, izvajanja in vrednotenja mladinskega dela;
  - podpiranje mladih pri samoorganiziranju;
- ★ imeti kompetence, tj. znanje, veščine, odnose in vrednote, ki so nujni za izvajanje mladinskega dela v skladu s temeljnimi načeli in dejavnostmi, opisanimi v tej listini;
- ★ na mladinsko delo gledati kot na proces medsebojnega učenja in prepoznavati potrebo po stalnem razvoju kompetenc;
- ★ se zavedati in biti zmožni razložiti vlogo in poslanstvo mladinskih delavcev ter ne zasledovati ciljev in dejavnosti izven obsega temeljnih načel;
- ★ nenehno in kritično razmišljati o tem, kako se njihova dejanja, pa tudi lokalni cilji, metode in načini organiziranja aktivnosti skladajo s temeljnimi načeli.

- ★ jasen in celovit sistem za dokumentiranje in nadgrajevanje rezultatov, predpogojev in delovnih procesov v povezavi z merljivimi kazalniki in cilji;
- ★ redno in aktualno beleženje lokalnih okoliščin in potreb;
- ★ jasne postopke za stalne analize in refleksije rezultatov v povezavi s predpogoji, delovnimi procesi in aktivnostmi ter potrebami po nadaljnjem razvoju;
- ★ jasne postopke za stalno prilagajanje novim nacionalnim in mednarodnim raziskavam, trendom in metodam na področju mladine in mladinskega dela;
- ★ skupna prizadevanja vseh deležnikov za sodelovanje pri razvoju kakovosti in uvajanju inovacij;
- ★ stalen razvoj kompetenc mladinskih delavcev, ki temelji na jasnem kompetenčnem okviru in analizi lokalnih rezultatov, potreb, prednosti in slabosti.

PARTNERSKE NACIONALNE AGENCIJE

oead.at

AGENCE DU SERVICE CIVIQUE

erasmusplus-jeunesse.fr

leargas.ie

nivam.sk

jint.be

jugendfuereuropa.de

jaunatne.gov.lv

movit.si

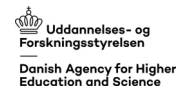
mobilnost.hr

erasmus-plus.gr

anpcdefp.ro

ufm.dk

tka.hu

jra.lt

mucf.se

agenziagiovani.it

rannis.is

oph.fi/fi/eun-nuoriso-ohjelmat

juventude.pt

dzs.cz

movetia.ch

erasmusungdom.no

erasmusplus.rs

europanoored.eu

frse.org.pl/

hrdc.bg/en/

na.org.mk/en/

MEDNARODNE ORGANIZACIJE

youthforum.org

youthforum.org

poywe.info

salto-youth.net/eeca/

www.salto-youth.net/see

dypall.com

eryica.org

keks.se/ywn

“MLADINSKO DELO
TEMELJI NA VREDNOTAH
IN PODPIRA
PRAVICE MLADIH.”

